

БҮРЯТ-МОНГОЛЫН ҮНЭН

ВКП(б)-ийн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй
Верховно Сөвөдэй Президиумэй орган

1940 оной
МАЙН
17
пятница
№ 112 (3113)

Сөн 10 минута

РСФСР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумдэ

Майн 14-дэ РСФСР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумдэ түрүүлэгшэ нүхэр Бадаев болбол РСФСР-эй хүндэтэ нэрээргэнүүднэ олгогдоһон олонтоото грамотанууды баруулагдаа.

Балсханлангай мэдэрэлэй халуун үгүнүүднэ Гремиславский, С. И. Калинин, Карякина, Ольховский, Топорков гэгшэд хэлэһэн байна. Ленинградска искусствын хүдэл-

мэрилэгшэдэй нэрлэһэ, РСФСР-эй арадай артист Черкасов выступалаа. Нүхэр Бадаев болбол шагналдагшаднэ амаршалха зуураа, тэдэнэй абанан наград хадаа агууха советскэ арадтаа алба хэлгэдэнь искусствын хүдэлмэрилэгшэднэ үшөөр зоригжуулаха гэжэ мэдүүлэе.

(ТАСС).

ХОНИДЫЕ ЖЭЛДЭЭ ХОЁР ДАХИН ХУРИГАЛУУЛХА

Республикын солото хонишон Андрей Дмитриевич Колодинай үтэлбэрлэжэ байһан, Зэдын аймагтай, Каландарашвилиин нэрэмжэтэ колхозой хониной-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд болбол колхозойгоо хонин ажалыг хүжөөхын тулалда нилээд эхэ түлмэри ябуулһан ба ябуулгашы байна. Тэдэнэр болбол олонхи эхэ хониды жэлдээ хоёр дахин хуригалуулгы манай эндэ нээн түрүүшынхэ бөлүүлбэ.

Гурбан жэлэй саад тээ, энэ фермдэ табан зуугаад хонид байһанаа, мүнөө хоёр мянга гаран болоо. Энэ хадаа, имэгтэ, оролдосойгоор ба шэнэ методээр маллаһанайн аша мүн. 1939 ондо нүхэр Колодинай фермэ хонин ажалыг хүжөөлгөөр бага бэшэ илалта туйлаһан байгаа. Хамта 427 эхэ хонидоон 758 хуригаднэ гү, али зуун эхэ хонид үрлөөн 171 хуригаднэ абажа түжүүлэе.

Жал соо эхэ хонидоо хоёр түл бэлгэ—хээвэ үнэ бөлүүлхээр болоһон шухала хэрэг. Энэ болбол бая олоһон шэнэ научна нээлгэ бэшэ, харин хонисодой өмдөнхэй ажаллаар шалгалжаа байгдан практикскэ асуудал болоо. Тиммэнэ, колхозуудай түүхэ хониды жэлдээ хоёр дахин хуригалуулжа шадаха аргабайдал хүсэд би.

Энэ хэрэгтэ хаанашы бөлүүлэе болохо байһы, бүхы Зэдын аймагтай колхозууд өөдөнхөө өмдөөр гэршэлэ. Тэдэнэр мүнөө бэлгэ 5 000 эхэ хониды хоёр дахин хуригалуулха уялга абаа.

Андрей Колодин ба бусад хонисод—стахановууд жэлдээ хоёр түл абалгы яагаад туйлаб? Эзэн түрүүн, хонидой түл абалгы, хони-хуригадэй харууһы ба эхэ хонидоо ороондо оруулгы хоёр эхмидхэһэн байна. Хонидоо ороондо оруулхын урда тээ, эрхэнь 225-225-рэнэ бүлгэ болгон илгажа таһалдаг, тийхээс, хонидой тарган ба туранхайн, айһынь, үүдтэрын нарийландалсадаг. Хонисодонь туранхай хонидойгоо хүрэгтэ тус-тусар анхарал хандуулжа, тэдэндэ өмдөөр тэжээл нэмжэ үгэдэг байна. Үбэлжэлгын үе соо хусу-хууны хоёр үбөөр тэжээлэ.

Фермын хонисод зоотехническэ заабаринууды нарыар сахина. Хониной үбдөнх шэнжэтэй болосооронь, тэдэнийн илгадаг. Нэрэ дээрэ ветеринарпа хяналгы нарыар табна. Эдэ бүгдэнь дэультагда, колхоз доторонь хонидой ба хуригадэй үхэлгэ үгы хуу болобо.

Мүн тэршэлэн, Баргажанай аймагтай, Барханай сомоной, "Большевик" колхозой хонисод-стахановка Намжал Монгоева түүнэ жэлдэ зуун эхэ хонидоо 131 хуригаднэ абаад, бүрин хайр-хар түлжүүлжэ байна. Мүн аймагтай, Карл Марксай нэрэмжэтэ колхозой, орденто Гарма Дива-най ОФФ дээрэ, 70 наһатай (1939—хонисод Доржи Бухов 88 хонидоо 117 түл абаа. Зака-най аймагтай, "Улаан-Далай" колхозой хониний фермэ хуулай гурбан жэлэй торшо соо 100 эхэ хонид бүрлөө 130 хуригаднэ байһан байна. Хэрбээ ажалай шидхэлы бүри хайнаар, коло-

динтандал аялар табиһан байгаа хаа, тэдэнэр хонин ажалаа үшөөр дэбжүүлхэ байһанэ лабай.

«Колхозуудта общественнэ мал-ажалыг хүжөөхэ хэмжээбуула-нууд тухай», ноһоо туушалга тухай закон, «хүдөөажахын продуктууды бэлдхэлгын ба худалдан абалгын политикада хубилалтанууд тухайда» парти ба правительствын тогтоолнууд болбол колхоз бүхэндэ хонин ажалыг бүхы хэмжээгээрнэ хүжөөхэ үргэн аргабайдал олгоно.

Зүгээр, хони малаа олошоруулхын ба тэдэнэй үүдтэры хайжа-руулхын түлөө тэмсэхэдээ, нутагай үүдтэрей, шөрүүн ноһотой хони үдхэлгы тоонгүй, газашалжа болохогүй. Манда нарын ноһотой меринос хонид тон шухала, тэршэлэн шөрүүн ноһотой—нутагай үүдтэрей хониды хэрэгтэй.

Энээн тушаа нүхэр Н. С. Хрущев иигжэ хэлэв: «Манайда нарын, хайн ноһотой хонид би байха ёһотой; ажа үйлдбэридэ хэрэгтэһын тулада, нарын ноһоор хэгдэһэн эдлэлнүүд ба сэмбэ бэлдхэлгын тулада, нарын ноһотой хонидоо абтаһан үндэр шанартай ноһон би байха ёһотой. Төөд, шөрүүн ноһоор хэгдэһэн сэмбэшэ шухала. Шөрүүн ноһон болбол ажахын ба сэрэгэй зорилгоор хэрэгтэй. Иимэ ушарһаа, шөрүүн ноһотой ба мяхалиг үүдтэрей хонидышье... үдхэхэ хэрэгтэй.»

Хонин ажал дээрэ амжалта туйлагы кадрүүд шидхэхэ байһан мэдээжэ. Өөрынгөө ажалда дуратай, шадамар бэрхэ ба оролдосой хүнүүднэ тэндэ табижа шухала. Хонисодой ажалыг зүбөөр эмхидхэн, тэдэнэй харуусалгыг эхмдэхэ.

Хониды жэлдээ хоёр дахин хуригалуулха зорилгы бөлүүлхэдээ, хони-хуригаднэ байра байдалаар хангаха асуудалыг мартажа болохогүй. Мүн тэршэлэн, үбнэ тэжээлы элбэг эхээр бэлдхэлгын мүнөө эртнээс хараалха. Барилгын материалнууды бэлдхэхэ, хонидтоо таатай, дулаан байранууды түргэн методээр бариха.

Зарим колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд болбол хони малаа колхозойгоо пентрөө холо, займада абаажаа зуураа, тэндэ ажаллажа байһан хонисодой культурно-байдалай условины хэрэгсэлдэггүй ушарнууд үзэгдэдэг. Энэ дутууе дары заажа, займа ба отара бүхэндэ сөбөр хайн байранууды түхөөрхэ ба культурно-массова хүдэлмэри дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй.

Хонин ажалай хүдэлмэрилэгшэд бүгдөөрөө түл абалгы ба ороон-ной кампанин колодинтоной методээр, шэнээр ба зүбөөр эмхидхэхэ, хониды жэлдээ хоёр дахин хуригалуулхын түлөө тэмсэе! «Малажалай хэрэгтэ бүхы парти, манай партийна ба партийна-бэшэ бүхы хүдэлмэрилэгшэд гартаа абаха ёһотой...» гэнэ, манай вождь ба багша Сталинай заабаринэ бөлүүлэн, аймагуудай партийна организацинууд, советскэ ба газартаряалангай органууд болбол жал соо хонидоо хоёр түл абаха тухайда түрүү хонисод—стахановуудай гайхамшагта үүсхэлы толгойлох уялгатай.

УКРАИНЫН КОМУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН XV СЪЕЗД

Киев, майн 13. (ТАСС). Мүнөөдөр, УССР-эй Верховно Сөвөдэй сессийн зал соо, Украиннын коммунистическэ (большевикуудэй) партиин XV съезд нээгдэбэ. Делегадуудай дунда—социалистическэ байгуулалтын фронтнууд дээрэ боевой бабланууды туйла-нан ба шэн зоригтойгоор хүдэл-мэрилхэнэйгөө түлөө шагналда-һан олон тоото орденот би.

Үдэһын 6 час. Президиумэй столдо, Украиннын большевикуудай хүтэлбэрлэгшэ нүхэр Хрущев, нүхэд Корниен, Бурмистенко, Коротченко, Гречуха, Задонченко нуубад, тэдэнэр болбол съездын делегадуудаар тон халуунаар угтагдаа.

Съезд нээхэдээ, нүхэр Хрущев делегадуудта хандан үгэ хэлэв. Нүхэр Хрущев болбол Украиннын коммунистическэ (большевикуудэй) партиин XV съезднэ нээгдэһэндэ соносоо.

Съездын хүтэлбэрлхы комис-синууд, президиум, секретариат, мандатна комисси хуригалда-ба.

Хүндэтэ Президиумдэ нүхэд

Эрдэмтэд—сталинска стипендиин кандидадууд

СССР-эй наугануудай академийн экспертиз комиссинууд хүдэл-мэри дүүргэбэ.

СССР-эй наугануудай академийн экспертиз комиссинууд болбол научна хүдэлмэрилэгшэднэ—сталинска стипендиин канди-дадууд шэлэлгы дүүргэһэн бай-на.

Академик Бах түрүүлэгшэтэй, химическэ наукаар экспертиз комисси болбол докторой ба на-укин кандидадэй шатын диссертацида бэлдхэхэ байһан 60 эрдэм-тэдэй материалнууды хаража, тэдэнһээ химийн элдэб халбарин-нуудай 20 гаран эрдэмтэд-специа-листнууды стипендиатануудта дэбжүүлбэ. Академик Вавилов түрүүлэгшэтэй, физико-математи-ческа наукаар комисси хадаа атом-но ядрогой шэнжэлгэ тушаа хүдэлмэрилжэ байһан физико-математическа наугын кандидат Мегдало ба Гуревин гэгшэднэ Сталинска стипендиат дэбжүү-дэ. Мүн тэршэлэн, интегральна управлениин дэргэдэ хүдэлмэри-буулжа байгаа, тбилисскэ мате-матическа институтай научна сотрудник Бекуз гэгшэ дэбжүүл-гдэһэн байна. Геолого-географиче-ска наугануудһаа, Сталинай нэрэмжэтэ стипендиэ канди-дадууды шэлэлгэр, академик Обручев түрүүлэгшэтэй комисси хүдэлмэрилэе. 28 кандидадууд

Сталин, Молотов, Ворошилов, Каганович, Калинин, Андреев, Микоян, Идманов, Хрущев, Берия, Шверник гэгшэд нарьмэ удаан оваци доро хуригалдаа.

Съездын хүндэтэ түрүүлэгшэ нүхэр Сталине хуригалда тухай-да дуралдал оробо. Делегадууд хүл дээрэ бодно. Оваци шэнэ хү-сэтэйгөөр орьлобо. «Агуухэ Сталин мандаг!», «Украиннын арадай эрхим хани нүхэр Сталинда ура» гэнэ абланууд орд ба Украиннын хэлэн дээрэ нарьмэ.

Съезд хэлсэхэ зүйлнүүдээ баталаа:

1. КП(б)У-гэй Центральна Комитетай отчетно доклад.
2. Центральна Ревизионно ком-миссия отчетно доклад.
3. КП(б)У-гэй Центральна Комитетэй хуригалта.
4. Центральна ревизионно ком-миссия хуригалта.

Делегадуудаар халуунаар угтагдан, КП(б)У-гэй отчетно до-кладтайгаар КП(б)У-гэй ЦК-гэй секретарь нүхэр Хрущев выступала.

шэлэгдэбэ. Хойто далайн замай трасса дээрхи урасхалууд тухай-да Бүхэсоюзна Арктическа инсти-тудай научна сотрудник Максимов-вай докторантда диссертацици темпүүд, Васютинай—СССР-эй промышленности районлогин гол-прилипиүүд тухай, Блохивай —«Урда Уралай баруун хажуугаг геологическа байгуулалтанууд» гэхэ мэтын темнүүд угааеа хонирхолтой байна.

Прославскийн түрүүлэгшэ доро хүдэлмэрилхэн, историческа наугануудаар комисси болбол 14 кандидадууды шэлэе. Докторско диссертациин дордурсагданан темнүүд: «XVI-дахы зуунай хоёр-дох халахда ба XVII-дохы зуун жэлэй нэгдэх халахда болоһон, шлхестека Польшодо эсэргүү Украинска арадай стачечна тэм-сэл» темээр, СССР-эй наугануудай академийн историн институтай ахалагша сотрудник Гуйнстийн; «1914-18 онуудай империалисти-ческэ дайнай үедэ Россиян про-мышленность ба финансууд» темээр, историческа наугануудай кандидат Сидоровай; «Эртын дун-даа зуунай үедэх Кита-дай аграрна строй» тушаа—науга-нуудай академийн Востоковеденин институтай научна сотрудник Дунавай материалнууд ехэхэн анхарал хандуула.

(ТАСС).

БҮХЫ ТҮЛНҮҮДЫЕ ХОРОЛТОГҮЙГӨӨР ТҮЛЖҮҮЛЭЕ!

Энэ жэлэй нэгдэхэ кварталай дүнгүүд ба майн түрүүшын хахадай мэдээн болбол, хабарай полевой хүдэлмэринүүдэй үедэ аймагуудай хүтэлбэрлхы орга-низацинууд, газартаряалангай органууд малажалыг хүжөөлгын асуудалда анхаралаа нилээд хуригалуулаа гэжэ харуула.

Аймагуудай хүтэлбэрлхы орга-низацинууд ба колхозууд болбол манай республика хадаа малажа-лыг эрхилдэг байһынь хээвэшье мартаха ёһотой. Тиммэнэ, илан-гала мүнөө, малажалда онсо анхаралаа хандуулха шухала.

Манай республика дотор түл абалга ба орооной кампаниин түлэг үе абажа байна. Зүгээр, аймагай газартаряалангай таһа-гууд ба зооветеринарна хүдэлмэ-рилэгшэд энэ тон шухала хэрэгтэ хайтар хүтэлбэрлэгшэ хуригалуулаа, түлнүүдэй хороо-фактууд үзэгдэнэ. Майн 1-нэй мэдээгэй ёһоор, Бичурын аймаг-та бүхы поршохонхонудайн 23 процент хорло то болоо. Иволгын аймагай колхозуудта түлнүүдэй хорло то 1938 ба 1939 онуудайхи-наа эхэ. Мүн Хорин, Баргажа-най, Заиграйн, Тарбагатайн аймагуудта нимэрхүү байна.

Энэжэй гол шалтагаанынь юб гэхэдэ, түлнүүд ба түрэхэ мал-нууд муугаар харуулагдаһа.

Тарбагатайн аймагай, Дзержин-скийн, Чапаевай нэрэмжэтэ ба «Политотдел» колхозуудта поршохонхонудайн хахаднаа оло-нинь үхөө. Эдэ колхозуудай хү-тэлбэрлэгшэд болбол түрэхэ хан-гаагүй, февраль нарада хахад хушмалтай сарай соо поршохон-хонудын түрэдэг ба тон муугаар харуулагдадаг байгаа.

Хорин аймагай, «Улаан Тарашан» колхоздо мүн тиммэ-факт үзэгдэнэ. Эндэ 19 гүүд унага хайһан байна. Аймагай газарта-ряалангай таһагай хүдэлмэрилэг-шэд болбол тус колхоздо тэрэ дары ошоогүй ба гүүдэй дутуугаар түрэлгы зогсохо тухайда ямар-шы хэмжээнүүднэ абаагүй нэн. Гүүд ямар шалтагаанһаа унага хайһынь шалгад үзэхэдэ, гүүдэ хээрэ бэшээдэг ба муугаар унадаг байгаа. Энээндэ эмэтэй хүнүүд эли мэдэгдэһэн болобошье, мүнөө хүртэр харуусалгада хабаадуулагдаагүй.

Хорин аймагай прокуратура болбол иимэ фактууды хаража байбашье, дуугай хууна.

Энэ мэтын фактууд нилээд олон. Гэбэшье, малай түнэ бүрин түлжүүлхын түлөө бодото тэмсэл үшөө лэ ябуулганагүй, —нарай малнуудта хайн байра ба харууналга хангагдаагүй байна.

БКП(б)-ийн Обкомой бюро бол-бол, малажалай хоролтогшын (нарай малнуудай үхэлгэ, дутуу-гаар түрэлгэ) «халдабарита үбшэнүүднэ болоно» гэнэ тайлбарлгыг тон буруу практика

мүн гэжэ эрид буруушаһан байна. Нарай малай үхэлгэ ба дутуугаар түрэлгэ болбол, имэгтэ байра байдалын мүү байһанһаа, зарим колхознигууд ба газарта-ряалангай органуудай хүдэлмэ-рилэгшэд хадаа өөһадтөө даалгадан хэрэгтэй түлөө харуусалгаа хайтар мэдэрхгүй байһанһаан болоно гэжэ бюро заагаа.

Малажалай асуудалнуудта анха-ралаа багаар табигад ушар хадаа малажалыг хүжөөлгын гүрэнэй планай дүүргэлгы таһалдуулха аюулда хүргэжэ болохо байна.

Партиин айкомууд ба аймгүй-садкомууд болбол Обкомой заа-баринуудһаа серьёзно выводууды хэжэ, нарай малай үхэлгы ба дутуугаар түрэлгы дары зогсоо-хын тула, адуу малы ороондо оруулгын планай дүүргэлгы хангалын тула тодорхой хэмжээ-ябуулганууды абаха ёһотой.

Түрүү колхозуудай, фермнүүд-тай ба зарим колхознигуудай эрхим ошды бүгдэнэй шадаба-ри болгон, ажалы зүбөөр эмхид-хэ хэрэгтэй. Малшал-стахановууд манай эндэ олон би. Мухар-Шибэрэй аймагай, Сутаин сомоной, Лениной нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд энэ жэлдэ 9 унага-ды, 150 тугалнууды, 485 хуригаднэ нэгэшье хоролтогуй-гөөр түлжүүлэе. Баргажанай аймагай, Дэрэнэй сомоной, Лениной нэрэмжэтэ колхоздо 329 тугал, 629 хуригад ба 10 унага бүрин түлжүүлэгдэжэ байна. Тэршэлэн Селенгын аймагай, Н.-Убукунска сельсоветэй колхозууд түл абалгы хайнаар үнэргэнэ.

Түл абалгы ба орооной кампа-ниин ахалагшатайгаар үнэргэжэ байһан жэшээнүүд олон. Хүдөө-ажахын Бүхэсоюзна выставкэд ха-баадаршадтай стахановска ажалай ошды үргөөр хэрэгсэлхэ ба дэлгэ-рүүлхэ хэрэгтэй.

«Хүдөөажахын продуктууды бэлдхэлгын ба худалдан абалгын политикада хубилалтанууд тухай-да ВКП(б)-ийн ЦК-гэй Мартын пленумай тогтоол болбол мала-ажалай хүтэлбэрлгыг шөнөдхэн табижэ эринэ. Аймагуудай парти-на, советскэ организацинууд ба газартаряалангай органууд болбол малажалыг хүжөөлгын гүрэнэй планин дүүргэлгы ба үлүүлэн дүүргэлгы хангахаар хүдэлмэринүүдэ ябуулха ёһотой. Энэжэй тула, түл абалгы ба орооной кампаниин саг соонь ба тодорхойгоор хүтэлбэрлхэ хэрэг-тэй. Аймагуудай организацинууд ба специалистнууд болбол колхоз бүхэндэ түлнүүднэ нэгэшье хоролтогуйгөөр түлжүүлгы, тэр-шэлэн планаар хараалагдаһан бүхы эхэ малнуудай ороондо оролгы хангаха уялгатай.

Б. ЗОНХОВ — БМАССР-эй газартаряалангай наркомые орологшо.

Эсэгэ ба басаган хоёрой соревновани

Карл Марксай нэрэмжэтэ (Барга-жанай) колхозой хониней отарыг даагша үбгэн Доржи Базаржапов болбол мүнөө жэлдэ хонидой түнэ бүрин хайнаар түлжүүлхэ тушаа сорьновани хэмы өөрынгөө басаган—комсомлка, хонисон Цыпилмаһаа урыал хүлээн аба-һан юм.

Үбгэн Доржи хадаа басаганай-гаа урыалы абамсаар, өөрын-гөө хонисодтой хайса зүбшэн хэлсээд, социалистическэ сорев-нованиин договор дээрэ гараа табижа баталба. Тэрэнэй гол уялгануудань юун байгааг гэхэдэ: хуригаднэ нэгэшье хоролто-гүйгөөр түлжүүлхэ; үбнэ тэжээ-лэе гамнажа, экономноор гаргал-

ха ба хонидоо тобир тарган байл-гаха; 1,5 гектар сабмалан дээрэ герасимовска агротехникийн ёһоор удобрени хэжэ, гектарһаа 90 центнерһээ бага бэшэ үбнэ хурла-ха г. м. болоно.

Тус соревнованида ороһон эсэгэ ба басаган хомулаа хонидой түл абалгыг отличноор дүүргэхэе байна. Тэндэ нэгэшье толгой нарай малай хоролто болоогүй. Хонидонь тарганууд. Хамта 3,5 гектар сабмалан дээрэ удобрени хэгдэһэн ба шулуу, модо г. м. буртагнаа сөбөрлөһөн байна.

Н. Котов.

Зооветхүдэлмэрилэгшэдэй совещани болобо

Петропавловка. Наяхан, Эд-дин аймагай зоотехническэ ба ветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй совещани болобо. Эндэ апрель нарын хүдэлмэринүүдэй дүн тухай

асуудалы зүбшэн хэлсэбэ. Эдэнэр хүдэлмэрингөө ошдуу-даар андалдасба.

Г. Жербаев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Младша командир Ульяновай отделе-нии бөөхүүд забияднынаа үе соо газета уншажа байна.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Ташкентскэ каналда нүхэр В. М. Молотовай нэрые
олгохо тухай

Ташкентскэ каналай барилгашад—колхознигууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба Узбекскэ ССР-эй республиканска хүтэлбэрлхы органуудай гуйлгы хангажа, Ташкентскэ каналда нүхэр В. М. Молотовай нэрые олгохо.

СССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй
түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй
секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 он, майн 15.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Хүдэлмэрээ зүбээр табиһанайн аша

Тунхэнай аймаг дотор Торын сомоной, Верховно Советэй нэрэмжэтэ колхоз тарилгаа эгээ түрүүн дүүргэһэн юм. Мүнөө овоочной культурануудай тарилгы ба пар хакалалгы ахила. Колхозойн дэргэдэх партийна эхин организации (секретарь нүхэр Даша Данжиев, колхозойн түрүүлэгшэ — ВКП(б)-эй член нүхэр Шойнхоров) ба коммунистууд болбол тарилгы нэгэ декадын торшо соо эрхим шанартайгаар үнгэрэхын тула массово-политическэ хүдэлмэриүүдэ колхознигуудай дунда үргэнөөр дэлгэрүүлээ. Тарилгын үелэ ханын газетын 7 номерууд гаргагдаа.

Хүдөөажын продуктууды бэлдэхгын ба худалдан абалгын политика хубилгалтанууд тухай ВКП(б)-эй Мартын пленумай тогтоолтой, колхознигууд танилсуулаа. Мүн, бусад темүүдээр хөөрөлдөөнүүд үнгэргэгдөө. Тэрэнэй ашаар Дамба Сухарев, Гарма Хархуева, Бадма Турбянова ба бусад плүгшэд үдэрэйгөө нормы ходо үлүүлэн дүүргэдэг байгаа. Тус парторганизаци болбол суглаан дээрээ полеводческо бригадирнуудай отчетыг сонсон, тэдэнэй хүдэлмэрид тодорхой туһаламжанууды үзүүлдэг байна.

Л. Д. Марзаев.

Коммунистуудай военнэ хуралсал

Бадхан, Мухар-Шэбэрэй айком болбол бирэ дээрээ оборонно хүдэлмэри тухай асуудалыг хэлсэжэ, осовиахмай аймсоведэй түрүүлэгшын доклад сонсоо. Аймаг доторнэ 1000 гаран коммунистууд бии. Тэдэнэй оройдоо 285 хүнийн осовиахмай членүүд, мүшөө осовиахмай 47 эхин организации олонхинын хүдэлмэрилнэгүй. Аймаг дотороо оборонно хүдэлмэри хайжаруулаха ба военнэ кружогуудта коммунистууды үргэнөөр хабаадуулан хургаха тухай тогтоол абайн байна.

Мүнөө, партийна эхин организацииууд оборонно хүдэлмэрээ

шэнэдхэн табижа ахилээ. Коммунистууд хадаа „ПВХО“ ба „Ворошиловска буудалгын“ кружогуудта хуралсахааа гадна, строевой ба физическэ хуралсалда хабаадалсаг болоо. Жэшээн, Полгын сомоной партийна эхин организации апрелин 15-аа хойшо 6 хоног бүхэндэ 5 удаа хуралсанад. Занялгын 29 хүн хабаадана, тэдэнэй дунда 5 допризывнигүүд бии.

Полгын парторганизаци болбол энэ тон хайн ажилгээрээ хизаарлахагүй, харин саашааа бүри эрхэмтэйгээр, планай ёһоор хүдэлмэрилхэ уялгатай.

О. Цыкиков.

240 мянган түхэригтэ тараагдаба

Осовиахмай 14-дэх лотерейн билет манай республика дотор, майн 15-да 240 мянган түхэригтэ тараагдаба.

Зэдын, Залграйн ба Мухар-Шэбэрэй аймагууд лотерейн билет

тараалгаараа республика дотор түрүү абаа. Селенгын аймагта (осовиахмай аймсоведэй түрүүлэгшэнь Зоригтуев) тон муугаар тараагдажа байна.

Удын.

Газетэнүүдэй хууданууднаа

Цагаан мориной сомоной, Сталиной нэрэмжэтэ колхозой культурайнууд нүхэд Бадма Доржиев, Пурба Доржиева гэгшэд бэшгэмдэхгүйгөө үсэдхалгы колхоздоо хайнаар табижа шадаа. Тэдэнэр, бэшгэмдэхгүй 129 хүнүүднээ 103 колхознигууд шагна алфавитда хургад байна. Наяар тус колхозой колхознигууд бүгдөөрөө бэшгэмдэхэ болохо.

„Закаменская Правда“.

Ефремовскэ звено тарилгаа дүүргэбэ. Сталиной нэрэмжэтэ колхозой (Хэжэнгын сомон) ефремовскэ звеногийн дээдх тарилгаагай участок дээрээ тарилгы хэмэ дүүргэбэ. Наяаар хахалагдахан ба борнойлгодоһон 31 гектар газарта хэрэглэһэн тарилга хэһэн байна.

Нүхэр Иамсановой звено болбол тус участогтаа 300 тэргэ шөхө ба үнээ тараагаа.

„Улаан Туя“.

Хурагша-отличница.

ПВЗ-эй № 67 хургуулийн эрхим отличница—хурагша Грания Панкова болбол бүхы общественнэ хүдэлмэрид активнаар хабаадалсана. Мүнөө 7-дохи „А“ классагаа староста ба дуунай кружогыг хуталбарилээ.

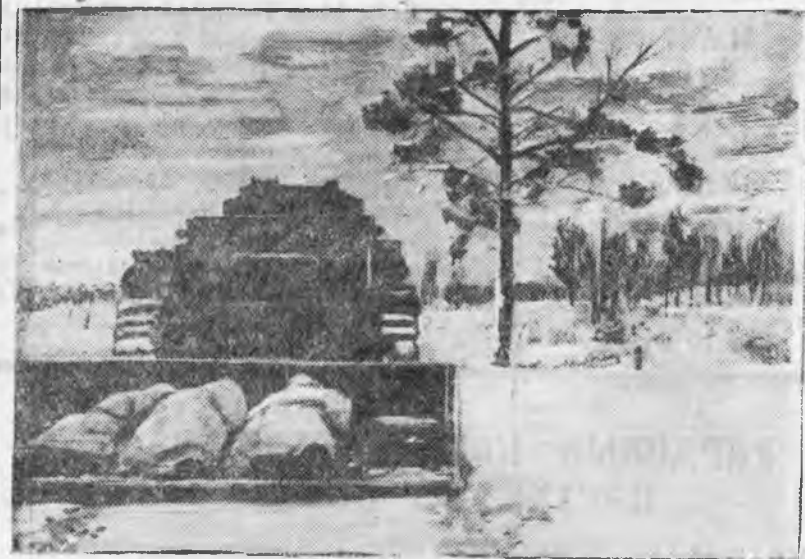
Хурагша-пионерка Грания болбол жэл бүри бүхы предмедуудээр „отлично“ сэгналтэнүүдтэйгээр хуралсана. Мүнөө Ленинско—Сталинска комсомолой зэргэдэ орхыг энергичээр бэлдхэжэ байна.

„Гигант Бурятия“.

Тарилгын түрүүшүүл.

„Улаан-Ярууна“ колхозой колхознигууд—стакановууд нүхэд Даржаб Цыкиков, Шаран Найданов, Дугаров, Борисова, Цыкикова ба бусад болбол үдэрэйгөө нормууды 140-160 процент хүртэр ходоо дүүргэнэ. Мунтрактуристууд нүхэд Цыкиков, Зазулев ба Будиев гэгшэд эрхим шанартайгаар хахалжа, даябаряа холо үлүүлнэ.

„Сталинец“.

Кинохроникын Ленинградска студи болбол „Маннергеймын лининүүд“ гэжэ документальна фильм экран дээрэ гаргаба. Сагаанфинүүдэй бүхэжүүлэгдэн токонуудыг эбдэхын тула, сапернууд танкаар далдалагдаад, тэрэнгэ дүтэлжэ ябана.

Б.-М. ИСКУССТВЫН ДЕКАДАДА БЭЛЭДХЭЛ

1000 хүнэй хууритай зунай театр

Улан-Удын городской сад соо, 2000 квадратна метр газарта, 1000 хүнэй хууритай зунай театр баригдажа нааар дүүрхэнэ. Энэнай барилгач 50 гаран морид, 200 шахуу хүнүүд хүдэлмэрилнэ. Барилгачаа 700 мянган

Декадын бэлэдхэлдэ хабаадагшадта концерт

Энэ оной майн 12-ой үдэшын 6 часта, оройой агуухэ композицтор Петр Ильич Чайковскийн түрэнһөө хойшо 100 жэлэй гүйсэндэ зориулагдан, Бурят-Монголой искусствын декадын бэлэдхэлдэ хабаадагшадтай баярай суглаан болобо.

Чайковскийн ажабайдал ба творчество тухай докладай һүүтээр, филармонийн симфоническа оркестрай ба театрай эрхим солистнар нүхэд З. К. Красовская, А. Ф. Шильд, Е. Вржб ба бусадтай хүсөөр, Чайковскийн зохёолнуудаар һонин концерт болоо.

„ЭРЖЭН“ ПЬЕСЫЕ ЗАЯН БЭШЭЛГЭ ДҮҮРЭБЭ

Драматургнууд нүхэд Намжил Гармаевич Балдан ба Моисей Эдель гэгшэд Бурят-Монголой искусствын декадада харуулагдаха гурбадахи спектакль—„Эржэн“ пьесы заян бэшэжэ дүүргэбэ.

Колхозно-совхозно театр Зэдын аймагта

Республикын колхозно-совхозно ород театр хадаа апрелин 28-аа майн 7 болотор Зэдын аймагтай центрай ажалшадта „Садууд сэ-

Хүүргын барилгыг хурдадха

Ярууна. Ульдыргын сомоной, Молоотовой нэрэмжэтэ колхозшадар, 1940 оной торшо соо Удэ голдо шэнэ хүүргэ баригдаха плантай юм. Энэ хүүргэ июнийн 1-2 ашгалгалда оруулагдахаар хараалагдахан байгаа.

Энэнай барилгада 72 колхознигууд, 40 морид хабаадуулагдаха ёһотой аад, мүнөө минд нэгэ морейр 3 хүн хүдэл-

мэрилжэ байна. Кировэй, Буден-нын ба Калининэй нэрэмжэтэ колхозуудай правлениүүд хүдэлмэришэдэй хүсы планайгаа ёһоор гарганагүй.

Аймагтай харгын таһаг (начальнигын нүхэр Гончиков) хүүргын барилгыг эрид хурдадхын тула шууха хэмжээнүүдэ дары аба-хань шууха.

Б.

ХИТН САЛНАЛАА

Даладьё | Бельгидэ ерээ

ЛОНДОН, майн 14. (ТАСС). Французска военнэ министр Даладьё болбол Бельгидэхи военнэ абуулгануудай зонодо ерэн ба Бельгийн

король Леопольдтой хөөрөлдөөн байна гэжэ Рейтер агентство дамжуула.

Голландска правительстве Англи тээшэ тэрлэбэ

ЛОНДОН, майн 14. (ТАСС). Голландска правительстве хадаа 11 хүнэй составтайгаар Англи ерэбэ гэжэ Рейтер агентство мэдээсэ-

на. Правительство хадаа английска военнэ корабль дээрэ ерээ гэжэ Голландийн юстицийн министр корреспондентүүдтэ мэдүүлэбэ.

Германска парашютна десантуудта эсэргүү хэмжээнүүд

ЛОНДОН, майн 14. (ТАСС). Англия германска парашютна десантууд буужаболохо байһанинэ һаргылан, английска засагууд болбол полицейскэ участогуудыг ехэ тоото эбсэргүүдээр ба һомоонуудаар хангаба. Сэргэжэ ба мүн полицейскэ томонуд частынууд мобилизовагдаа. Хэдэн мянгаад нүүдэл военнэ отрядууд эмхидхэгдэ. Английн районуудта хүнгэн таньнууд альгэгдэбэ.

Усгэлдэр зарим харгынүүд дээрэ хэдэн зуугаад автомобилууд ба мотоциклууд байлгагдажа, пасажирнуудань нэгжэгдэ. Харгын замуудай гол магистральнууд ба аэродромуудай байһан районуудта баррикаданууд баригдан ба эбсэргэ постууд табигдаһан байна. Мүн оймодотой районуудта хүсэтай полицейскэ патрульнууд табигдаа.

ЯПОНИ БА ГОЛЛАНДСКА ИНДИ

ТОКИО, майн 14. (ТАСС). Гастетанүүд заана: Германияда эсэргүү дае голландска Индийн сонохонотой хамта, японско правительстве болбол „голландска Индийн экономика ресурснууд Англи ба Францийн мэдэлдэ орохон гэжэ айна. Япон болбол нефть, каучук, түмэр гэхэ мэтэн шууха стратегическэ сырьелүүдэ абаха аргаа хангагдажа болохон. 100 миллион иенээр тодорхойлогдог, голландска Индийтай худалдаан хадаа ехэ хохидол үзэбэ.“

Энэнтэй дашарамдуулан, „Коммун“ газета бэшэнэ: „Голландска Инди тухаа японско политика болбол гансал хүсэлтэнүүдээр хизаарлажа шадахгүй байна“. „Зүүн Азия шөнэ журам“ байгуулаха ябадал дээрэ японско дипломатийн үндэнэ хуурийн байдаг дээрһөөн, хамааралсахагүйн политика хадаа Японидо оройдоомыг уялга бэшэ гэжэ, газета тэмдэгэнэ. Газетин ханалаар хадаа, „одооной оршомбайдал соо шууха болоһон, политическэ алхамууды японско правительство бэелүүлхээр болоо“.

Голландска Инди тухай асуудалаар Английн позици

Лондон, майн 14. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэн ёһоор, Японидохи английска посол Крайги болбол Японин гадаада хэрэгүүдэй министртай уулзаһан ба английска правительстве хадаа голландска Индийдэхи байдалыг са-

хиха тухаа японско правительствын ханатаа болоһонийн мэдэрэн хуваалдана, эдэ голландска эзэмдэгэнүүдэй хэрэгтэ хабаралсаха ханалай бэшэ байна, гэжэ информироваһан байна.

СОЮЗНИГУУДАА ЭСЭРГҮҮ КАМПАНИ ИТАЛИДА ҮРГЭЛЖЭЛЖЭ БАЙНА

РИМ, майн 14. (ТАСС). Усгэлдэр, Англи ба Франция эсэргүү студентческэ демонстрацинууд Рим ба бусад гороуудта дахин болоо. Франци ба Англын посольствонууд ба консулствонууд хадаа полицинууд ба эсэргүүдээр бүхэлдэн хүрээлэгдэнхэй байна. Италийн газетэнүүд болбол, улсахоорондын эрхыг эбдэһэнэ, нейтральна ба дайлагдаагүй байһан ороонууды хүсэрхэлдэнхэ ба Европын мирнэ ороонууды хүсөөрөө бээдэ татан, өөрынгөө болго оруулаха һадагланууды гарганаһан гэһэн, союзнигуудта эсэргүү эрид выступалнад.

Италийн эбсэргэжхынь хүсэлгүйгөөр, дайн „сэрг“ дары эхилхынь англо-французууд

та зүбшэһэн, Херотын статьяда харуу болгон, „Джорнале д'Италия“ газета мэдүүлнэ: „Энэ зүбшөл хожомдоо. Англо-французска атакда Итали бэлэн“.

ЗАНАБАРИ

Манай газетын майн 16-най номерой нэгдэхэхи нюурта „Хүдэлмэрийн тон ехэ эршэ олгоно“ гэһэн статьятай эхин колонкод дээрһээ зургадхахи мур „закононы угаасхэ баяраар угтан...“ гэжэ саашан уншахы гуйнаба.

РЕДАКЦИ.

Колхозно экономикые гүнзэгыгөөр мэдэхэ

Хүлэй жэлэй торшо соо, хүдөө ажарын асуудалнуудаар хэд хэдэн шууха тогтоолнууд ВКП(б)-эй Центральна Комитетээр ба ССР Союзай Арадай Комиссарийн Советээр баталагдан абайн байна. Эдэ тогтоолнуудай удань юуб гэхэд, общественнэ ажарыг бүхэжүүлхэ ба бүхыхэмжээгөөрөн хүгжүүлхэ, энээнэй үндэнэ хуури дээрэ манай орондоо хүдөө ажарын продуктууды туйлай элбэг болгохо абадалын колхозуудта туһалагча болоно.

Колхозно үйлдбэри болбол, колхозно байгуулалтын хүсэной ба бата бэхин гол источник, колхозууд ба колхознигуудай энхэ амагалан байдалтай источник—газар дээрэ үндэлнэ. Эгээл имхэнэ, Ленин—Сталиной парти ба Советскэ правительстве болбол газарай гектар бүрийн тон ашагтайгаар хэрэглэхы ба алибүхы продуктууды ехээр үгэдэг болохынь, дохуудыг ехэдхынь эрнэ.

„Колхозуудай общественнэ газары үрлэгхэе хамгаалаха хэмжээнүүд тухай“ тогтоолһоо (1939 оной май) эхилэн, хүдөө ажарын продуктууды бэлдхэг ба худалдан абалгын политикада хубилгалтауд тухай тогтоол хуртэр, бүхы шийдхэбэриүүд соогоо, парти ба правительстве болбол хүдөө ажарын салаанын хүгжэлтын замууды заана. Энэнтэй хамта гол шууха, централь-

„Правды“ түрүү бэшэг

на зорилго—газарыг эрхим хайнаар хэрэглэхэ зорилго зайлашагүй заагдаг байна.

Өөрынгөө ажарыг научна үндэнэ хууринууд дээрэ эмхидхэгтэй, эрхилэгтэй, ушарань, түрүү культураггүйгөөр түрүү газар тариалан байжа шадахгүй! Тэрэнээ нэгэ талаарань бэшэ, харин бүхы талаарань хүгжүүлэгтэй, ушарань, иматта гээ нигээд байгаа һаа, газар болбол бүри ашагтай туһалтайгаар хэрэглэгдэхэ болохо! Газарай гектар бүхынхөө хүдөө ажарын ехэ продукци абахын түлөө тэмсэгтэй! Газар юу үгэжэ шадахаб, тэдэ бүгдэнь сүм абажа шадатгт! Эдэ хадаа колхозуудта парти ба правительствын үгэдэг заабарцуудай гол удхань мүн.

Партийн Центральна Комитет ба Советскэ правительстве болбол газары иматта хайнаар хэрэглэхэ зорилгы колхозуудай урда табижааа гадна, тэрэнтээ хамта, энэ зорилгыг өлбөхэ бүхындэ, хизаар бүхэндэ, республика бүхэндэ дүүргэхэ гүнзэгы, тодорхой программа үгэнэ. Парти ба правительствын бүхы тогтоол болбол тус тус районуудай, али тэдэнэй группануудай онсо өөр байдлыг хараалалга дээрэ үндэлнэхэй, эдэ районуудай оршомбайдал ба усолуинууды

гүнзэгы мэдэлгээр нэбтрэнхэй.

Оройной бүхы колхозуудта зориулан абтан нита тогтоолнууд соомш, бидэнэр дифференцированнэ хандалгы хараанад. Малажаай хоёр-гурбан фермэнүүдтэй байхынь колхозуудта рекомендовалха зуураа, парти ба правительстве болбол тус-тус районуудай экономикын характер ба шэглэлы хүсэд хараада абалсан, эхэ малай тоо толгойн минимумыг тогтооһон байна. Колхозуудта гүрэнгэ тушагдаха, хүдөө ажарын продукцияг уялгага тушаалгы газарай гектар бүрийнхөө тодорхойлогдоо орохотой хамга, район бүрийн онсо өөр байдлыг хараада абалсан, тушаалгын элдэб нормонууд тогтоогдоно.

Колхозуудай хүтэлбэрилгэдэ тодорхой дифференцированнэ хандалгы Казахска ССР-эй хүдөө ажары тухайда ВКП(б)-эй ЦК ба СССР-эй СНБ-гэй тогтоолыг эшээд дээрэ хаража болохо байна. Парти ба правительстве болбол энэ республикын баруун областынуудта ган гасуурай тэмсэл, зүүн-хойто областынуудтань—тарилгаланууды үргэдхэг ба газар тариалангай культурыг хайжаруулаха, урда областынуудтань—улаалгын ажарыг эмхидхэг хадаа гол шууха гэжэ тоолоно.

Узбекскэ, Таджикскэ ба Грузинскэ ССР-тэ хүдөө ажарыг хүгжүүлхэ тухай тогтоолнууд соо баһал тиймэ, дифференцированнэ

хандалгы хараанад. Тэрэнэй географическа, экономическа, климатическа ба бусад усолуинуудтай таарахаар шэглэлыг республика бүрийн хүдөө ажарыг олгоно.

Тиймэл хадаа, парти ба правительствын тогтоолнууд тон зүб, тиймэл хадаа, үргэн масса колхознигуудта тэдэнэр ойлгосотой. Зүүн районуудта хүдөө ажарыг хүгжүүлхэ тухай тогтоолыг Новосибирскэобластин, Черепановскэ районой, „Искра пятилетки“ артельдэ зүбшэн хэлсэлгэ дээрэ колхозин нүхэр Клочков мэдүүлэ һаа: „Алтан дээрэ байһандал адал бүгэдэ эли, бүгэдэ харагдана. Нүхэр Сталин хадаа өөрөө колхозууд дээгүүр ябажа, бүгдэнь хараһан, бүгдэнь ажарлан шэнгээр, бүгдэнь тон тодоор харуулаа.“

Үзэхөөрөө оперативна ба тодорхой байгаа, бодото оршомбайдалыг серьезноор, гүнзэгыгөөр мэдэлгэ, нутагуудай хүдэлмэрилэгшэдэй голстононор һаргаар хандан, тэдэнэй туһатай үүсхэлыг дэмжэлгэ, онцдынь нэгдэн хамтадажа, шөнө юумыг хаража ба тэрэныг зоримгойгоор урагшань абуулжа шадалга—эгээл эдэ хадаа колхозуудыг большевистскэер хүтэлбэригын хүсэн мүн.

Энэ хүтэлбэрийн большевистскэ стилимэ манай нутагай бүхы хүдэлмэрилэгшэд хүсэд хэрэглэжэ шадаха ёһотой. Артелин общественнэ ажарыг үргэдхэг ба бүхэжүүлхэ, газарыг бүри зүбөөр

ашаглан хэрэглэхэ—тон серьезно зорилго хадаа колхозууды хүтэлбэрилгын шанары үндэнэрэн хайжаруулангүйгөөр, амжалтатайгаар шийдхэгдэхэ болохгүй.

Колхозуудай байдалыг, ябажа байгаа кампанинууд тухай элжээтэ мэдэнүүдээрэн сэгнэдэг, бүхы колхозуудта нэгэ явнын захиралтанууд ба заабаринууды үгэдэг, эсэртэ хүртшөгүй олон засадаинууды үнгэргэдэг, хэдэн олон найдагатады колхозуудта элжээдэг, нэгэ үдэр соо арбаад колхозуудаар ябадаг ба нихэдэ колхозууды хүтэлбэрилнэг гэжэ наадаг району хүтэлбэрилэгшэ—нимэ хүтэлбэрилэгшэ хадаа гүнзэгы алдуу хэна. Энэ хадаа хүтэлбэри бэшэ, харин ёһо дүүргэһэн абадал гэжэ.

Колхоз бүхэн тухай, тэрэнэй газар, үйлдбэрийн арабайдал тухай тодо хайнаар хаана мэдэнэ, колхозой хүнүүдэ, тэдэнэй нүдэ ба хүсэтай талынь мэдэлгэ, нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, колхозой экономикыг серьезноор шуудан үзэлгэ хаана биби, тэндэ колхозууды бодото хүтэлбэрилгэ бэелүүлэгдэг. Бөө багээтэ тон эдэн ажарытай хоёр колхозууды нэгэ район соо олохонь бархэтай. Колхоз бүхэн ямар-нэгэн онсо өөр байдальтай. Эдэнынь районно хүтэлбэрилэгшэ мэдэхэ ёһотой. Энэнынь мэдэрэгшэ һаань, тэрэнэй хүтэлбэриг ажаргүй. Эдэ онсо өөр байдлануудынь статистическэ мэдэнүүдээр мэдэхэ болохгүй, энэ хадаа колхозой ажабайдалда, хүнүүдэй дун-

да нэбтрэн оройной результатда, колхозно үйлдбэрийн бүхы халбаринууды бодлоготойгоор шэнжэһэнэй результатда лэ туйлагдажа шадагдаха байна.

Колхозууд болбол квалифированнэ хүтэлбэри хэрэглэнэ. Тэдэнэр хадаа районно хүдэлмэрилэгшэдэ зүбшэл, заабари хүлээнэ: ажарыгаа ургарын бархэдынь тулада, ажарын амар халбаринууды хүгжүүлхэ; малажаай ашаг үгэлгы дээшэ-лүүлхын тулада, ямар малнууды үсэхэб; бүри үндэр ургаса абахын тулада, ямар сортаг тарла тархаб; колхоздо газар тариалангай дээдэ культурын байхынь тулада, ямар севооборот бэелүүлхэб.

Колхознигуудай онцдо наараа хандадаг, тэдэныг шуудалга ба нэгдэн хамтадагад, ганса колхозуудай түрүүлэгшэдтэй ба бригадирнуудтай, ганса эхин парторганизацийн секретарьнуудтай бэшэ, харин яровой колхознигуудтай зүбшэлсэдэг ба колхозуудта ажарын үсэхэйг хүгжэгдэ туһалаг, тиймэ районно хүтэлбэрилэгшэ, тиймэ райком хадаа нимэ эрилтэнүүдэй дээдэ хэмжээдэ байжа шадаха юм.

Колхозно экономикыг гүнзэгыгөөр мэдэхэ, колхозуудыг стилимэскаар хүтэлбэрилхэ—энэ хадаа бүхы районно советскэ, партинай ба газар тариалангай оргонуудай зорилго.

Харуусалгата редактор
Р. БИМБАЕВ.